

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felolószerkesztő:
Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
(Nagyvárad), Piața Mihai Viteazul (Nagypiac) 4. Telefon: 380.

Ára 1 lej

III. évfolyam 232 sz.
1934 Augusztus 22

Szerda

3

A német népszavazás végeredménye

Hitler minden évben meg akarja ismételni a választást

Berlin, aug. 6.

A német népszavazás megtörtént. Hétfőre virradó reggel, hajnali negyed négykor hirdették ki a népszámlálás végeredményét, amely szerint:

Leszavazott összesen: 43 millió 500 ezer
Ebből igennel: 38 millió 362 ezer
nemmél szavazott: 4 millió 294 ezer
megsemmisítve: 872 ezer.

A végeredmény szerint tehát a német választók majdnem 100 százaléka vett részt a szavazáson. Hitler a szavazatok 90 százalékat kapta.

A szavazás kihirdetésekor Hitler hívei hatalmas fáklás meneteket rendeztek az új Vezérkancellár tiszteletére. A város örömmámorban uszott. Mindenki talpon volt és látni, hallani akarta Hitler A Vezérkancellár megjelent a kance-

láriátus erkélyén, kézfelemelésére sűrű csend lett. Beszélni kezdett. Röviden. Megköszönte a nagy bizalmat. Fogadalmat tett, hogy munkáját befejezi és kijelentette, hogy ezt a népszavazást minden évben megismétli, mert mint államfő minden évben meg akarja tudni, hogy a német nemzet helyesli-e politikáját, vagy sem.

A rózse lángja tüzeiben lelte halálát egy santimreui kislány

Santimreu—(Szentimre), aug. 20.

Borzalmas gyermekszerecsétlenség történt szombaton Rita Mária asszony szombatlon kiment a mezőre és magával vitte testvéré kislányát, az 5 éves Rita Magduskát. A kislány nagynénje délután tüze rakott a mezőn, hogy szalonnát süssön. Megrakta a tüzet és a, míg a rózsek leégtek, elment néhány holt földdel odébb beszélgetni a mezőn dolgozó asszonyokkal.

Egyszer csak kétségbeesett sikotózásra lett figyelmes. Azonnal a tüzhöz rohant és borzadva látta, hogy

az 5 éves kislány ruhája lángokba állt. Amíg sikerült a tüzet fogott ruhát a kislányról letépni, addig Magduska halálos égési sebeket szenvedett. Két óra múlva borzalmas kínok között kiszenvedett.

A csendőrség megindított a nyomozást. Jele tést tett az ügyészségen, amely elrendelt a kislány holttestének a felboncolását és a nyomozást abban az irányban, hogy a gyermektragédiáról kít terhel a felelősség.

orvost okolták a halálért és feljelentést tettek a csendőrségen a díosigi körorvos ellen.

A csendőrség a feljelentés értelmében jelentést tett a helybeli ügyészségnek, amely

tegnap elrendelte Mártón János holttestének a felboncolását és a halál okának megállapítását.

A rokonok követelték az orvos azonnali felelősségrevonását, azonban mivel semmi pozitív adat nincs az orvos ellen, az ügyészség ezt nem teljesítette.

A holttest felboncolására dr. Perárin törvényszéki orvost küldtek ki, aki a mai nap folyamán ejti meg a boncolást.

Parasztpárt lesz a nemzeti-parasztpártból

Constanța 21.

A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsának ülése változatlanul minden pihenés nélkül tovább tart. Tegnap este is 8 óráig tartott a gyűlés.

Maniut illetőleg megoszlanak a vélemények. Az egyik verzió szerint Maniu szerdán megjelenik az elnöki tanács ülésén. Ezzel szemben a fővárosban erősen tartja magát az a hír, hogy Maniu hátat fordít a nemzeti parasztpártnak. Az utóbbi feltevést igazolni látszik Michalachenak az elnöki tanácsban elmondott beszéde is, amelyben a megnyitó beszédeben kiharadt a nemzeti szó és igen erősen hangsúlyozta a párt parasztpárti jellegét. Michalache terve különben az, hogy a pártban a régi parasztpárti elemeket juttassa vezető helyre. Vajda elhatározása még bizonytalan.

Terményárak

Buza 420—430, rozs 280, árpa 250, zab 250, kukorica 290.

Gyanus körülmények között hirtelen meghalt egy bihormegyei gazda

Az ügyészség elrendelte a halott felboncolását

Santimreu—Szentimre aug. 20.

Különös haláleset tartja izgalomban Santimreu—Szentimre közösségét. A következőkbe belekapcsolódott a csendőrség is, amely jelentést tett a helybeli ügyészségnek. Az eljárást így folyamatba tették és az elrendelt boncolás fogja kideríteni, hogy azok a gyanúsítások, amelyek a csendőrség riportjából kitűnnek megteleznek-e a valóságnak.

Mártón János santimreui—szentimrei 67 éves gazdálkodó a múlt héten megbetegedett. Öt nap múlva, amikor a betegség

sehogy sem akart elmúlni a gazda elhatározta hogy orvost hivat. Ki is szállt a díosigi körorvos is. A körorvos augusztus 18-án délből vizsgálta meg a beteget és adott neki injekciót.

Attól a pillanattól kezdve, hogy a beteg az injekciót megkapta, a beteg állapota azonnal rosszabbra fordult, elvesztette az eszméletét és este fél 11-kor szörnyű kínok között meghalt.

A hozzátartozók és a szomszédok az

Kik azok a tisztviselők, akiket a megjelent rendelet törvény értelmében el akarnak bocsátani

Bucuresti, aug. 20.

A király aláírta az állami apparátus egyszerűsítéséről szóló törvénydekrétumot. A bukaresti sajtó most hozza nyilvánosságra, hogy ez a törvény milyen tisztviselők kinevezésének revízióját követeli. Hetven-ezer állami alkalmazott sorsáról dönt ez a törvénydekrétum és az ország gazdasági helyzetét is súlyosan érintő dekrétum elé nagy aggodalommal tekintenek az állami tisztviselők körében.

Kik az illegálisan kinevezett tisztviselők?

A törvény szerint illegális kinevezett uton tisztviselőknek minősítik a következőket:

A) Akik a kinevezésük idején nem voltak román állampolgárok, függetlenül attól, hogy utólagosan megkapták-e az állampolgárságot, vagy sem.

B) Azok, akik kinevezésükkor nem töltötték be a 21-ik életévüket.

Kivételt képeznek a 18 évnél idősebb kiskorúak, akiket 1924 január 1-től 1929 január 1-ig neveztek ki.

C) Akik kinevezésükkor még nem tettek eleget katonai kötelezettségüknek. A törvény nem kívánja, hogy a katonai szolgálatot ténylegesen teljesítették, hanem azt, hogy a sorozási törvény rendelkezéseit betartották, tehát mindegy, hogy a tisztviselőt felmentették a katonai szolgálat alól, vagy halasztást kapott, amennyiben besorozták.

D) mindazok, akik nem a törvényekben meghatározott módon jutottak állásukba, tehát dekrétum, minisztertanácsi jegyzőkönyv, megyei vagy községi tanács vagy állandó bizottság kinevezése útján. Ez fennáll akkor is, ha a tisztviselőt utólag valamelyik törvény, vagy fórum nevezte ki.

Ugyancsak törvénytelenül kinevezetteknek minősítik a fenti általános irányvonalaktól függetlenül mindazokat, akiket 1924 január elseje óta gyakornoki címnél magasabb rangban neveztek ki, akiknek kinevezésükkor nem volt meg a középiskolai végzettsége igazoló bizonyítványuk (belföldi vagy nosztrifikált), stb.

A törvénytelen kinevezések

Az előléptetéseket illetően törvénytelennek minősíti a törvény, ha a kinevezéseket és előléptetéseket javasló bizottság előzetesen nem járult hozzá az előléptetésekhöz, azokat, akiket két évi gyakorlat idő belőltése nélkül léptettek elő, mindazokat az irodafőnöki kinevezéseket, amikor a kinevezett tisztviselő nem tudta bizonyítani egyetemi végzettségét.

A törvény azután foglalkozik azokkal a tisztviselőkkel, akiket elbocsátottak állásaikból, de azután illegálisan visszavették őket. Ezeket újra felfüggesztik állásaikból.

A következő szakaszban azokról a tisztviselőkről esik szó, akiket kivételes rendelkezések...

Bünt követenek el,

kik nem rendelik meg páratlan gyógyhatású jódos mór-fürdő gyógyvizet, amely a vegyészeti intézet megállapítása szerint gyógyít reumát, köszvényt, farzsábat, csonttörést, izomszűz, vese- és gyomorbetegséget, étvágytalanságot, stb. A gyógyvizet házilag is könnyen és kényelmesen használható, egy 6 kilós csomag ára 42 lej, csomagolással és egy nyomtatott használati utasítással együtt összesen 58 lej. — Egy 6 kilós csomag teljesen elegendő négy vagy öt fürdéshez. Az összeg előzetes beutalása mellett megrendelhető. Ecsegy Károly fürdőtulajdonosnál Salard fürdőtelep Bihormegye. A szállítási költséget a megrendelő viseli.

kezésekkel neveztek ki állásaikba. Illegálisnak minősítik azokat, akiket

1. 1929 augusztus 2-ika óta neveztek ki, a rendkívüli állományban üresen maradt helyekre.

2. Az 1931 december 24-től október 10-ig terjedő időpontban, ha a kinevezés nem volt parancsoló módon szükséges.

3. Az 1932 október 10-től december 24-ig történt kinevezéseket, amennyiben a minisztertanács nem határozott úgy, hogy arányos beneműltése káros az állam érdekében.

4. Az 1932 december 24-ike után történt kinevezéseket, ha azokat nem a minisztertanács, vagy nem a kinevezéseket intéző külön bizottságok nevezték ki.

5. Az 1933 május 4-ike óta történt kinevezések, ha a Monitorul Oficialban nem közzétették az állás megüresedését.

6. Az 1933 május 4-ke óta történt kinevezéseket, ha a kinevezett tisztviselő nem a rendelkezési állományból került állandó állományba.

Ugyanezen pontok vonatkoznak a fenti időszakokban történt előléptetésekre is.

A devai rablógyilkosság tetteseit elfogta a csendőrség

Napokkal ezelőtt készültek a rablók az autó kifosztására

Deva, 20.

Beszámoltunk arról a vakmerő rablótámadásról, amelyet a deva-fornádai uton négy álarcos bandita követett el a devai Discom-kirendeltség áruszállító autója ellen. A banditák megölték a gépkocsit, megrohanták utasait és Padurean Roman sofőrt, aki ellenállt irtózatossággal, baltákkal valóssággal felapritották. Özv. Krausz-nét, az autó alkalmi utasát, agyba-főbe verték, párezer lejt szákmányoltak, azután elmenekültek. Az aznapi bevétel eredményét: 130 ezer lejt Boldura Traian, a cég pénzeszedője, a dohány közé rejtette el s így azt sikerült megmenteni a rablóktól.

Ujabb jelentés szerint Corbu kapitány, a devai csendőrszázalój parancsnoka, hosszasan hajszá után elfogta a kegyetlen gyilkosokat. Tod Petru Fornadio községbeli közismert tolvaj és bűnöző, valamint három földműves személyében. A letartóztatottak hosszú és makacs tagadás után megtörték és bevallották, hogy ők követték el a rablógyilkosságot.

Tod Petru, a banda vezére, elmondotta azt is, hogy már pár nappal ezelőtt is megkísérelte — akkor még csak egyedül — a „Discom”-autó kifosztását ee a terv nem sikerült.

Tod az országuton integetni kezdett az autónak, hogy vegyék fel, de a vezető élt a gyanuperrel és tovább hajtott. A sikertelen kísérlet után Tod bandát szervezett és annak segítségével véghez is vitte a gaztettet.

A négy banditát pénteken átadták a devai ügyészségnek.

Érzékenyen bucsuzott gyermekeitől, majd ezek szemeláttára a Temesbe ugrott egy asszony, aki nem tudott munkához jutni

Timișoara, aug. 20.

Megrendítő eset játszódott le a sági strand közelében, ahol özvegy Pintér Angéla, két gyermek anyja elbírhatatlan nyomora miatt öngyilkosságot kísérelt meg. A harmincöt éves asszony, aki Fratelia (Ujkisoda) községben lakik, hat és nyolc éves gyermekeivel Ságára ment, hogy munkát szerezzen. Egész délelőtt járta a gazdák házait, anélkül azonban, hogy munkát talált volna. Délben az asszony és gyermekei nem bírták tovább az éhséget és ezért koldulni kezdtek.

Ajtóról ajtóra jártak, majd az asszony kivezette gyermekeit a Temes partjára, ahol falatozni kezdtek. A gyermekek még ettek, amikor az asszony felkelt és olyan helyet keresett, ahol mély a Temes medre. Amikor ezt a helyet megtalálta, visszament gyermekeihez, akiket össze-vissza csókolt. A gyermekek akkor nem sejtették, hogy anyjuk bucsuzik tőlük.

Erre csak akkor jöttek rá, amikor az asszony hangozó sikollyal a vízbedobta magát. Több gazda, akik hallották a sikollást, Nagy Péter timisoarai (temesvári) halász az asszony után ugrott és sikerült is a már félholtan a partra menteni. Gyorsan orvost hívtak, aki a szerencsétlen asszonyt magához térítette.

Megható jelenet volt, amikor a megremült gyermekek szívtélpő zokogással szólították elalélt anyjukat, aki visszanyerte eszméletét sirva mondogta el, hogy férje nemrégiben meghalt és azóta a legnagyobb nyomorban tengődik gyermekeivel. Minden elbirt azonban az a körülmény, hogy koldulnia kell, annyira elkésérítette, hogy halálra szánta el magát.

A kétségbeesett asszonyt egy magánautó vitte vissza franteilai (ujkisodai) lakására.

Németország 3:0-ra verte meg Romániát a Davis Cupban

Berlin, aug. 18. A német-román Davis Cup teniszmérkőzésen a németek megnyerték harmadik meccsüket is és így végeredményben 3:0-ra győztek. A németek legközelebb a dánokkal játszanak.

Átusztá a La Manche-csatornát egy uszóbajnok

Londonból jelentik: Faber uszónő átusztá Cap Grisnez és South Fortland között a La Manche csatornát és megdöntötte teljesítményével az eddigi világrekordot.

A bucurestii semmitőszéki bíró fia fölött a hadbíróság fog ítélni

Meghalt a gyilkos áldozata

Bucuresti aug. 20. Hirt adtunk arról a szerelmi drámáról, amely még mindig foglalkoztatja az egész ország közönségét. A katonai hatóságok, mivel a gyilkos jelenleg katonai szolgálatát teljesíti, megkezdték a nyomozást abban az irányban, hogy milyen körülmények között történt a gyilkosság. Nagyon fontos szerepet töltött be az a kérdés, hogy melyik bíróság illetékes ítélni a Hamilton fiú felett. Miután meg-

állapították, hogy Hamilton Bibi csak orvosi szabadságon volt minden kétséget kizárólag eldőlt, hogy a gyilkosság ügyében a hadbíróság fog dönteni.

Kinos teltünést keltett a hír is, hogy a fiatal fiú áldozata Tolpán György a múlt éjjel borzalmas kínok között meghalt. Ezen körülmények között a fiatal gyilkos helyzete súlyosbodott.

nésük felháborodássá változott át, mert kiderült, hogy az 5-ös telefonszám tulajdonosa Rosenberg téglagyáros, 67-es Stein Bernát fakereskedő, a 47-es pedig özv. Doppelt Maierné, akik valamennyien az ellenlábás chasid-párt vezetői.

Végére akartak járni a dolognak s behívták a telefonközpont főszereplőjét; Kele Györgyöt, aki hosszas és kimerítő visszálat után megállapította, hogy a titokzatos számok állandó összeköttetésben vannak a beszélő vonallal.

Heteken keresztül hallgatták ki tehát az ötletes gangszterszemlé előfizetői a környék összes telefonbeszélgetéseit, miután már hetek óta ilyen módon kapcsolódott bele a beszélő vonalba.

A carei-i kereskedők testületileg feljelentést tettek a telefontársaság ellen s ezenkívül nagy kártérítési igénnyel lépnek fel üzleti titkaik kiszolgáltatása miatt. Az aschenasi párt vezetősége szintén feljelentést tett a Morgan-csoport ellen a kihallgatott beszélgetés miatt.

Ilyenformán végeredményben is Morganék vesztenek a carei-i zsidó háborúskodáson...

Még 9 napig van alkalma **szövetet hihetetlen olcsón**

Havas és Grünfeld posztóáruház Oradea, **8. sz.**
Üzlethelyiség kiadó! **Sír. Avram Iancu** **Berendezés eladó!**

Ujabb három halálos ítélet Ausztriában

Miklas elnök megkegyelmezett a halálraítélteknek

Bécs augusztus 20. Innsbrucki távirat szerint a rögtönítélő bíróság háromnapos tárgyalás után

Arberger József és Hagen Bruno vádlottakat a robbanóanyagokról szóló törvény elleni bűncselekmények miatt kötél általi halálra ítélte.

A többi 18 vádlott ügyében a salzburgi rendes bíróság fog ítélni. Az ítéletet 15 óra 26 perckor hirdették ki. A két halálra-

ítélt az ítélet végrehajtásának megkezdésével való elhalasztását kérte, amit a bíróság meg is adott.

Mielőtt a halálos ítéletek végrehajtására került volna a sor,

megérkezett Miklas elnök távirata, amely mindkét halálraítélte megkegyelmezett

és büntetésüket életfogytiglani súlyos börtönre változtatta át.

Revolveres tüzharc Cernauti uccáin betörők és rendőrök között

Cernăuți, aug. 20. Veszedelemes kalandban volt része tegnap éjjel Mihajlescu Eosebie cernăuți közrendőrnek. A rendőr, aki a Muresan uccában teljesített szolgálatot, éjjel 11 óra tájban négy gyanús alakra lett figyelmes, akik hátukon alaposan megrakott zsákokat cipeltek. Igazolásra szólította tel-

őket, mire a négy ember revolverlövésekkel válaszolt, amelyek azonban szerencsére nem találtak. A rendőr szintén tüzelni kezdett és az egyik golyó lábán találta az egyik gyanús egyént. A másik három ekkor felemelte megsebesült társát és így elmenekültek. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Nagy telefonbotrány a carei (nagykárolyi) telefon- központban

Egyes számok tulajdonosai kihallgatták a telefonbeszélgetéseket. Perek lavínája indult a telefontársaság ellen

Carei—Nagykároly, aug. 20. Amerikai gangszter históriába illő csatánója lett a carei zsidó hitközségi harcoknak. Ma délelőtt nagyszabású telefoncsalást leplezték le ugyanis a carei postahivatalban, amely országos viszonylatban is szenzációszámba megy. Az történt ugyanis, hogy a carei askenázi párt néhány vezető tagja: megjelent a postahivatal nyilvános telefonfülkéjében, hogy Bucurestivel hivatalos telefonbeszélgetést folytassanak le.

Már jó néhány perce beszéltek Bucurestivel olyan hivatalos dolgokról, amelyeknek avatatlanok által való kihallgatása nagyon kellemetlen lett volna rájuk nézve. Egyszerre csak arra lettek figyelmesek, hog-

valaki a vonalba beszél és rájöttek, hogy beszélgetésüket elejétől fogva kihallgatták.

A felháborodott emberek erre nyomban letették a kagylót és bementek a telefonkapcsoló helységbe. Itt legnagyobb meglepetésükre azt látták, hogy abban a pillanatban, amikor a központ bármely számot kapcsol, három másik szám: az 5, a 67 és a 47 is bekapcsolódik a beszélgetésbe.

Azonnal követelték a számok kikapcsolását, azonban Anastasiuné, a szolgálatos kezelőnő hiába zárta el a vonalat, az 5, 67 és 47-es számok a vonalban maradtak.

A telefonkönyvben megnézték a titokzatos számok előfizetőit. Ekkor megdöb-

A spanyol királyfi tragédiája

Mint megírtuk, Alfonz spanyol exkirály legfiatalabb fia Karintiában autószerencsétlenség áldozatául esett. A löweni egyetemen tanult és 20 éves korában érte a tragikus halál.

RADIOMŰSOR

Kedd, Augusztus 21.

BUCURESTI. 12 Lemezek. 13.40 Lemezek. 18.05 Sibiceanu zenekar. 19.30. Felolvasások, közben lemezek. 20.15 A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 23.20 Könnyű lemezek.

BUDAPEST. 6.45 Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45 Hírek. 10 felolvasás. Közben: Gramofonlemez. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05 Bárdos Edit zongorázik, Csillei Livia énekel. 12.30 Hírek. 13.20 Pontos idő, időjárás. 13.30 Fuvóhangverseny. 14.40 Hírek, árfolyamok. 16 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Pontos idő, időjárás, hírek. 17 Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri K. Kain Kató. 17.40 Két évszázad tűzvészei. Lovik Károly előadása. 18.10 Budapesti Koncert Szalonzenekar. 19.15 Bartner Lajos előadása az avarokról. 19.45 Hangverseny. 21 Hírek. 21.20 Cigányzene. 22.15 Időjárás. 22.30 Zsámboki Miklós gordonkázik. 23.30 Jazz.

Kérje mindenütt a

GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselői: Friedman Armin, Oradea,
Promenad Eminescu 16.

— Szóval — tekintett fel aztán — mint összevetve, most ez történt: összetörte a nevető sárga szobrot, mire Mrs. Mansfield nyugodt, gyógyító álomba merült, a te emlékezőtehetséged pedig fiam, ami miatt nagyon aggódtam, ismét visszatért.

Farley messzire nézett.

— Igen. És azt hiszem, részben annak köszönhető — mondta — hogy alaposan eleltöttem a fejemet a taxi tetejére.

— Egészen bizonyos, hogy a megrázkódtatás jó hatással volt az agyadra. Ez is mutatja, hogy Shan Li valamilyen hipnotikus hatás alatt tartott, melyet a sárga szobor éven tudott kifejtetni. Nagyon érdekelne megvizsgálni és tudományos szempontból is megvilágosítani ezt az érdekes és kivételes hipnotikus jelenséget — vélte Lyman.

Farley hirtelen felugrott.

— Sylvia! — kiáltotta. — Lehet, hogy is felriadt hipnotikus kábultságából? Lehet, hogy éppen ebben a pillanatban tér magához és én nem lehetek mellette, hogy megmenthessem, vagy még mindig Shan Lo befolyása alatt van?

Kétségbeesett mozdulatot tett a kezével.

— Nem tudhatjuk. Nagyon kevés tudunk. Chia Sung az egyetlen reményem. Ő majd segíteni fog...

Egy pillanattal később már újra autóban ült és teljes sebességgel robogott a Cravennel megbeszélte találkozóhely felé.

XI. FEJEZET.

— Csak egy mód van arra, hogy az ember elbánnasson a kinaival. Az eszén tul kell járni. Ezt Craven detektívfelügyelő mondotta és Farley rábólintott.

— Csak az nem könnyű dolog, felügyelő ur kérem.

— Pedig nekünk mégis ebből a felfogásból kell kiindulnunk — vélte a felügyelő. — Alaptétel, hogy: egyetlen kínai sincs ebben az országban, aki elhinné, hogy a fehér ember őszinte hozzá. Ebben, különben, igazuk van a kinaiknak. Ha nyílt kártyával játszunk, azt hiszik, hogy valami nagy ravaszság van a dolog mögött. Reméljük, hogy Li Chong nem fogja kitalálni, hogy mit akarunk... Befordultak közben a kínai negyed sugárutjára, amely tele volt turistákkal és pagodaformájú bejárattal díszített boltok, valamint vendéglőkkel. Sárgaarcú kínai pincérek és festett arcú kínai leányok nyüzsögtek mindenfelé.

Ez a sugárút persze, még nem az igazi kínai negyed. Az jobbra és balra esik tőle és holmi tapasztalt, fémbor turista sohasem látja a színét sem.

Li Chong boltja a legfeltűnőbb és legnagyobb volt a környéken.

A nevét pedig sokan ismerték és becsülték San Franciskóban. Nála lehetett kapni a legszebb kínai selyemárut csecsebecsét, a bástromból faragott sárkányt, régiségeket.

— Majd én beszélek, maga pedig csak figyeljen — ajánlotta Craven. — Szórol szóra igazat fogunk neki mondani, elmagyarázzuk, hogyan került magához a gyűrű. Akkor ő majd mesél nekünk valamit és mi meghallgatjuk és kimegyünk. De közben oda-kint már egész tucat emberem fogja várni, hogy mi következik. Ha kiteszi a lábát valaki Li Chong boltjából: tudni fogjuk, hogy hová megy.

Selvítő kínai szolgálta vette át Craven névjegyet, melyen rajta volt a detektívfelügyelő rangja és hivatalos állása is. Egy nappal később már tiszteletteljes meghívók közepette jött eléjük a szeretetreméltó Li Chong az erkélyes szobában, amelyből egyenesen a selymekkel és ékszerekkel telt bolt helyiségbe lehetett lemenni. Izgottan állt fel faragott, trónszerű karosszékéből és kezét keresztbe téve a mellén, áradozott:

(Folyt. köv.)

Elhalasztotta a hadbíróóság az újabb oradeai kémkedési per tárgyalását

Kiderült, hogy a magyar kémszervezet jelentette fel Kato Kornéliát és férjét

Cluj—(Kolozsvár), aug. 20.

Pénteken a késő esti órákban hirdette ki a cluji hadbíróóság ítéletét Stavresbu Eugen tűzérőhadnagy és Jakabffy Vilma kémkedési bűnpörében, amelyből kifolyólag mindkettőjüket 5—5 évi kényszermunkára ítélték. és szombaton reggel ugyanaz a tanács megkezdte a másik oradeai kémkedési per tárgyalását, melynek vádlottjai Kato Kornélia az oradeai rendőrség volt tisztviselőnője, ennek férje Kato József és Wallerstein József keskedő, akik 1929 óta egészen 1933-ig kü-

lönöző katonai és egyéb természetű adatokat adtak a Debrecentben működő magyar kémszervezetnek. 1933-ban a három kém nem szolgáltatott ki több adatot, mire maga a magyar kémszervezet jelentette fel őket az illetékes hajóságnál.

Szombaton reggel mindjárt a tárgyalás kezdetén Titus Maior a vádlottak ügyvédje pergátió kilogást emelt. A bíróság helyt is adott ennek és a tárgyalást augusztus 29-re halasztották.

Szeplőt, májfoltot

két hét alatt elmulaszt — észrevétlenül hámlaszt

a FLOREAL 2-es számú krém Egv. tégely ára 40 lei

Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Hitler már nem tél a rohamosztagosoktól

Szabadlára helyezték a Röhm-lázadás 1079 őrizetbe vett gyanúsítottját

Ezidőszerint még 45 egyén van őrizetben

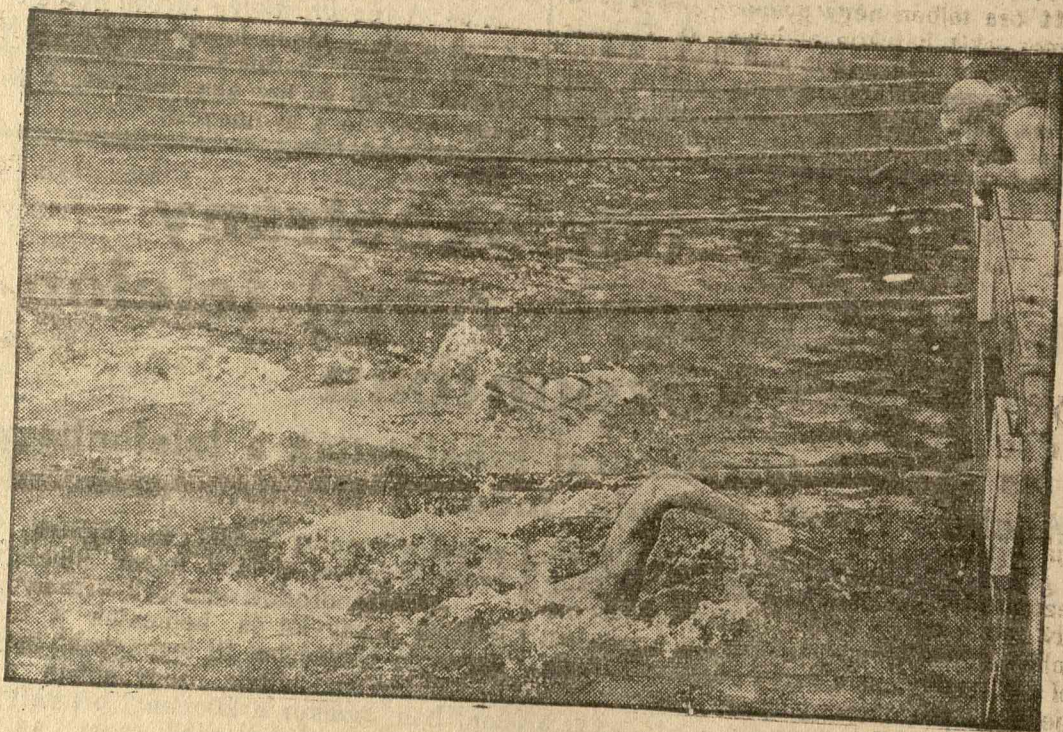
Berlin, augusztus 20.

Göring miniszterelnök rendeletére a vezér és birodalmi kancellár akaratának végrehajtása során nyomban felülvizsgálat alá vonták mindazok ügyét, akiket őrizetbe vettek. Az 1934 június 30-i eseményekkel kapcsolatban foganatosított rendszabályok felülvizsgálatát már befejezték. A vizsgálat eredménye a következő:

A Röhm-lázadás alkalmából az állam biztonságának érdekében összesen 1124 egyént vettek ideiglenes őrizetbe. Közülük az elrendelt felülvizsgálat alapján 1079 egyént

szabadlára helyeztek. Ez idő szerint tehát a Röhm-lázadással kapcsolatban csupán 45 egyén van még őrizetben, még pedig azok, akik a legsúlyosabb vádakkal vannak terhelve és akiknek tekintetében a nyomozást még folytatni kell. Egyébként az 1934 évi június 30-i akció most már teljesen le van zárva.

Az egyéb esetek felülvizsgálatát még folyik. Az őrizetben lévők közül a vezér közkegyelme alapján még e hónap folyamán újból többet elbocsátanak.

Az Európa gyorsulás döntője

A magdeburgi atléta bajnokságok egyik legizgalmasabb döntője. A 200 méteres férfi úszásban a magyar Len- gyel elsőnek jön be a német Willével szemben

Megvonták az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogát

Arad, aug. 20
Lesújtó miniszteri rendeletet továbbított a li nisoarai közoktatási igazgatóság Aradra. A leirat, amely augusztus 1-én kelt és a 7438—1934-es sorszámmal viseli, a következő tartalmu:

„A miniszter ur Pteaacu vezérfelügyelő

urnak az aradi katolikus gimnáziumba tett látogatásával és a Legfelsőbb Tanügyi Tanács (Consiliul Permanent) jelentésével egyetértőleg megszünteti az intézet nyilvánossági jogát, amely a törvényes formák bejárása nélkül adatolt meg. Calugaru miniszteri tanácsos.

Óra-tombolánk sikere

Olvasóink táborában mindenütt osztatlan örömet keltett bejelentésünk, mely szerint most megindult új tombolánk alkalmából

50 svájci zsebórát ajánlottunk fel.

Számos levelet kaptunk és helybeli olvasóink részéről személyesen keresték fel kiadóhivatalunkat, köszönve az áldozatkészséget, amellyel lehetővé tettük ilyen nagy mennyiségben értékes zsebórák kiosztását 50 szerencsés olvasóink között.

Gyűjtse tehát mindenki a lapfejeket 1—20 sorszámmal és vegyen részt a nagyszerű ajándéktombolánkban.

Legutóbbi tombolánk nyerői közül újabban jelentkeztek:

1330 sz. Kiss Ferenc, Turda, nyert két pár férfi harisnyát.

672 sz. Auer Károly Oradea, Vasile Conta-u. 34. nyert egy üvegcsukortortót.

4547 sz. Kovács Sándor cipész, Tileagd, nyert egy üvegvajtartót.

735 sz. Weinberger Béla, Valea lui Mihai, nyert egy 6 szem. befőttes készletet.

2548 sz. Weiss Dezső Oradea, Fabriciei-u. 9 nyert egy üveg diszkosarat.

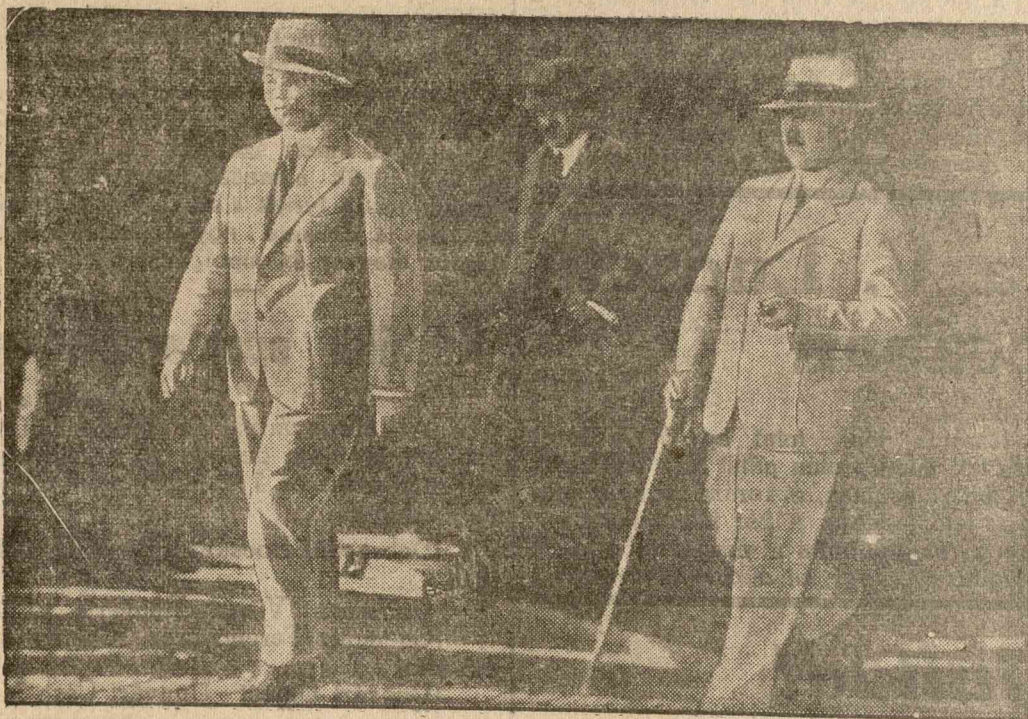
3935 sz. Abraham Nusi, Oradea Tache Ionescu-u. 27 nyert egy 6 szem. vizes készletet.

4549 sz. Simon György Odorheiu, nyert egy üveghamutartót.

1967 sz. Ötvös László Oradea, Aurel Vlaicu-u. 39 nyert egy virágvázat.

1519 sz. Récsey Imre, Carei nyert kölnivizet és pudert.

Várjuk a többi nyerők jelentkezését.

Habsburgi Ottó Stockholmban

Ottó főherceg kíséretével gróf Degenfeld (jobbbról) és őrgróf Pallavicini (a háttérben) a stocholmi Gran Hotel benlevő lakását.

SPORT

Telegdi MSE--Corvin SC Oradea 2:0 (1:0)

Nagyon szép izgalmas mérkőzés keretében találkozott a két csapat. A mostalakult Corvin S. C. fair és szép játékával kivívta a szép számú közönség szimpátiáját. A telegdi csapatból kiválóak voltak Várady,

Horváth, Velko, a Corvin S. C.-ből Klein kapus ki bravuros védésével keltett feltűnést, továbbá Kohn, Ferenczy, Szőgi.

Biró: Fekete Sándor ki mintaszerűen vezette a mérkőzést.

Xitandó vezeti a lengyel--jugoszláv válogatott meccset

Bucuresti, aug. 20.
Az augusztus 26-iki Belgrádban eldöntésre kerülő lengyel--jugoszláv válogatott

mérkőzés vezetésére a két ország szövetsége Xitandot, Románia egyik legjobb játékvezetőjét kérte fel. Xitandó elfogadta a meghívást.

CAPITOL Filmszínház

Sas-passage Telefon: 02.

Visszatér a legnagyobb sláger! — Kedd, szerda, csütörtök. 5, 7 és fél 10-kor

Szerelem városa

Csodás énekes slágertím. Főszerepben Joseph Schmidt Victor de Kowa, Charlotte Ander

A magyar vízipóló csapat legyőzte a svéd csapatot

Magdeburg, aug. 20.

A magyar vízipóló csapat 9:1 (4:1) arányban győzte le a svéd csapatot és így a végleges helyezések a következők: 1. Magyarország 6 ponttal 18:3 gólarány. 2. Németország 4 pont, 9:8 gólarány. 3. Belgium 1 pont, 5:10 gólarány. 4. Svédország 1 pont, 7:18 gólarány.

A francia csapat 2:1 (2:1) arányú győzeimel aratott a spanyolok fölött és ezért a második csoport helyezése a következő: Jugoszlávia Franciaország, Spanyolország és Csehszlovákia.

Román tábornok körrepülése a Földközi tenger körül

Tripoliszban kényszerleszállást kellett végezni

Bucuresti, aug. 18. Hentescu tábornok, aki katonai hidroplánján a Földközi tenger körül repülésére indult, minden baj nélkül jutott el Tripoliszba, ahol azonban kényszerleszállást végzett. A gép megsérült és kijavítása nyolc napot vesz igénybe.

Lovasszobor készül Budapesten II. Rákóczi Ferencről

Budapest, aug. 20

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök javaslatára Horthy kormányzó hozzájárult ahhoz, hogy lovasszobrot készítsenek II. Rákóczi Ferenc magyar fejedelemről. A kormány Pásztor János szobrászművészt bízta meg pályázat mellőzésével a lovasszobor elkészítésével. A hatalmas bronzszobrot a Szabadság-téren, az országházzal szemben helyezik el. Kossuth Lajos szobra közelében. Az emlékmű költsége 150 ezer pengőre rug.

— Halálozás. Özv. Deme Sándorné, szül. Balajon Zsuzsanna 78 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 11 órakor lesz az oradeai Olaszi temető halottas házából.

Időjárás

Nappali felmelegedés, éjjeli lehűlés több-helyen eső lehetséges.

APRÓHIRDETÉSEK

Lapkihardót bevezetett helyre felvesz a Friss Újság Str. Moldova (Kórház-ucca környékére.) Gyakorlottak előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Perfekt főzni tudó mindenek szakácsné felvétetik jó bizonyítvánnyal. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ház sürgősen, áll szoba konyha speiz elő szoba és egy mellék szobából, minden elfogadható áron. Str. Berlinului 63.

Kiadó magánház, 2 szoba, konyha, speiz istálló, nagy kerítél 400 lejért Colonia Josia Str. 68 No 10 1248

Hírneves jósnő mindenféle ügyes bájos dolgaiban, lelki vagy testi bajaiban, rontás vagy természeti bajokban segíteni tud. Str. Moldova (Kálvária-u.) 58-a második kapu, Oradea.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Hitler igen sok „nem” szavazatot kapott a vasárnapi választáson

Tegnap reggel 8 órakor kezdődött meg Németországban a népszavazás, melynek során a választópolgároknak — nőknek és férfiaknak — erre a kérdésre kellett megválaszolniuk: Helyeslik-e az elnöki és kancellári hatáskör egyesítését és ezen egyesített tisztségnek Hitler Adolf személyével való betöltését?

A szavazás a legnagyobb rendben

indult meg ugyanazon rendszer szerint, amely Hitler uralomra jutása óta már ismeretes. Népes csoportok indultak a szavazóhelyiség felé, hogy leadják szavazataikat. Délután 6 órakor az egész birodalom területén lezárták a szavazást és megkezdődött a szavazatok összeheszlálása. A központi szavazóhivatal este 9 órakor adta ki első jelentését,

amely szerint 9 millió 900 ezer szavazatból 8 millió 700 ezer szavazott „igen”-nel, míg a „nem”-mel szavazók száma 1 millió 200 ezer. Ez az arányszám 87,9 százaléknak felel meg.

A szavazatok összeszámllálása egyébként az egész birodalom területén tart és végleges eredmény csak a késő hajnali órákra várható.

Mellbelőtte magát a Carmen Sylva (Schlauch) parkban egy közismert oradeai fiatalember

Oradea, aug. 20.

Szombat este kevéssel 11 óra előtt revolverdörrenés zaja verte fel a Carmen-Sylva (Schlauch)-park megszokott csendjét. A nyári éjszakában igen sokan sétáltak a park fái között, akik most megdöbbenve valamennyien abba az irányba siettek, ahonnan a lövés zaja eredt. Pár percnél kutatás után rémülten állottak meg,

az egyik pad mellett, a földre csuszva, jólőtőzött fiatalember testét fedezték fel, melléből patakzott a vér. Jobbkézében görcsösen szorongatta a revolvert.

Azonnal értesítették a mentőket, akik a súlyosan sebesült fiatalembert beszállították a kórházba. Itt azonnal ápolás alá vették és csakhamar sikerült személyazonosságát is megállapítani:

a jólőtőzött fiatalember Ellbogen Sándor 30 éves magántisztviselő, közismert oradeai fiatalember, aki néhány évvel ezelőtt a Moskovits Ipartelep tisztviselője volt.

Ellbogent pár évvel ezelőtt leépítették és azóta állás nélkül volt. A fiatalember a kórházban magához tért, de nem volt hajlandó elárulni, hogy mi készítette a végzetes lépésre. Valószínűnek látszik azonban, hogy miután elhelyezkedni nem tudott, ez keserítette el annyira, hogy meg akart válni az élettől. Állapota súlyos, de nem életveszélyes

ban állott. A tüzőtők több mint egy óra hosszáig megfeszített munka után gátat vetettek a tűz további pusztításainak, ekkorára azonban már az egész tető leégett. A kár jelentékeny. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy mi okozta a tüzet.

Veszedeimes tűz a V. Lucaciu (Malom) uccában

Oradea, aug. 20. Veszedeimes tűz pusztított vasárnap délután fél 6 órakor a Vasile Lucaciu (Malom-ucca) 3. számú házban. A ház, amely Weisz Márton tulajdonát képezi, zsindelytetővel volt fedve és a tető eddig még ismeretlen okból tüzet fogott. Mire a tüzőtők kivonultak, már az egész tető láng-

ban állott.

A tüzőtők több mint egy óra hosszáig megfeszített munka után gátat vetettek a tűz további pusztításainak, ekkorára azonban már az egész tető leégett. A kár jelentékeny. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy mi okozta a tüzet.

Botrányba fulladt a Phönix—Nac mérkőzés

A Phönix kapusa inzultálni akarta a bírót. 15 perccel a mérkőzés betelezése előtt levonult a baia-marei (nagybányai) csapat

Oradea, aug. 20.

Vasárnap délután a Nac csapat a baia-marei (nagybányai) Phönix-szel játszott barátságos mérkőzést. A Phönix-et meglehetősen hangos reklámozás előzte meg, épen ezért a sportkedvelő közönség körében nagy kiabrandulást keltett az unalmas labdacsapkodás és a Phönix ezt követő sportszerűtlen viselkedése, amelynek eredményeként a mérkőzés botrányba fulladt. A Phönix ugyanis a második félidőben egy állítólag offsideből eset és megítélt gól miatt a bíróról támadt, majd 15 perccel a mérkőzés betelezése előtt levonult a pályáról. A mérkőzés egyébként csaknem állandó Nac fölény jegyében telt el, jöllehet a zöld-fehérek tartalékolva állanak fel. Az első félidő 2. percén Rónay szerzi meg csapata számára a vezetést, míg a 28. percben Chiroiu góloz. Ezzel be is állítja a félidő eredmé-

nyét (2:0). A második félidőben rövid időre frontba jön a Phönix is és a 3. percben bal-szélsőjük gyönyörű gólt lő (2:1). A 20. percben a Phönix kapuján előtt kavarodas támad. A labda ide-oda cikázik, végül Chiroiu berugja a kapuban.

A bíró gólt ítélt, ami nem tetszik a Phönixnek. A kapus arra hivatkozik, hogy Chiroiu offsideban állt és inzultálni akarja a különben kifogástalanul bíraskodó Rácot. Többen közbevetik magukat, mire a Phönix levonul a pályáról.

Törekvés-Makkabea 6:2 (3:0)

A Törekvés délután a Makkabeával játszott barátságos mérkőzést a Mihai pályán. A mindvégig élvezetes és érdekes mérkőzést a Törekvés nyerte meg 6:2 (3:0) arányban.

Győzött a Crisana Constantában

Constanta, aug. 20.

A Crisana okiráltságbeli turája során vasárnap délután Constantán játszott az ottani Victoriával. A mérkőzés eredménye 5:1 a Crisana javára. A félidőben 2:0 vezetett az állandó fölényel játszó oradeai csapat.

Admira--Juventus 3:2

Bucuresti, aug. 20.

Szombaton délután az Admira játszott barátságos mérkőzést a Juventussal, amelyet 3:2 arányban legyőzött.

Crisana--CFR Bucuresti víziloló 4:3 (2:2)

Oradea, aug. 20.

Vasárnap délelőtt mintegy ezer főnyi közönség jelenlétében játszották az első víziloló mérkőzést az oradeai strandon, amely alkalommal a Crisana csapata a bucuresi CFR-el mérkőzött. A mérkőzést a Crisana nyerte meg 4:3 arányban. A félidő eredménye 2:2 volt. A CFR az egyik gólt reklámálta, amely szerinte offsideből esett. El is hagyták a medencét és csak hosszas kapacitá ársra tértek vissza. Kifogásolták azt is, hogy a Crisana egyik játékosa — állítólag — magyar állampolgár.

Külföldi sporteredmények

Berlin, aug. 20.

A Herencváros Németországban turázó csapata szombat délután a berlini Herthával mérkőzött és 7:2 (4:0) arányú győzelmet aratott.

(Debrecen) Boeskey—Russi Ungvár 4:0 (2:0).

(Debrecen) Viena—Hungária 3:1 (2:1)
(Chemnitz) Ferencváros—Chemnitzer Sp 6:5 (4:3)

(Ungvár) Ujpest—Ungvári Cssh 3:2 (1:2)
(Kaposvár) II. liga vál.—Somogy 3:1 (0:1)
Magyar—svéd vízilólóvágatott 9:1 (4:1) Németország—Belgium 2:1. Az Európauszóversenyben első Németország, második Magyarország.

A magyar—olasz atlétikai viadalt 76:67 arányban a magyarok nyerték.

APROHIRETESEK

Ujságárusításra fiúk és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba, Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

Befőzéshez hólyagpapír, celofánpapír és zsineg kapható Pásztor Ede papíráruházában Oradea, Mihai Viteazul 4. szám.

Perfekt lözni tudó mindenek szakácsné felvétetik jó bizonyítvánnyal. Cim a kiadóhivatalban.

Adóbonokat legmagasabb kurzuson értékesíthet, ha nálunk vásárol Kovács Testvérek, Saspassage.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA